

Türkmenistanyň Prezidenti Serdar BERDIMUHAMEDOW: — BIZ DÜNYÄNIŇ ÄHLI ÝURTLARY WE HALKLARY ÜÇIN AÇYKDYRYS!

ÝAŞ DIPLOMATYŇ SESI

Biziň baş maksadymyz Watana gulluk etmektir! **METBUGAT — ELEKTRON GAZETI**

THE VOICE OF YOUNG DIPLOMAT

ELECTRON NEWSPAPER

№20 (42) 2022-nji ýylyň 17-nji oktýabry

Our main goal is to serve the Motherland!

Esaslandyryjysy — Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary instituty

Elektron gazetini 2020-nji ýylyň 1-nji oktýabryndan bäri çykýar

TÜRKMENI DÜNYÄ DIŇLEÝÄR!

Ynsanyýet ömrüniň dowamynda belent sepgitlere ýetmek üçin dyngysyz gözlegde, hereketde bolýar. Beýik maksatly ynsanyň arzuw-umytlaryny amala aşyrmagyň iň uly güýji — asudalyk we parahatlyk. Pederlerimiziň durmuş tejribesinden döwüräp, halkymyzyň köňül kelmyna öwrülen, Gahryman Arkadagymyzyň başlangyjy bilen bütün dünýäde gyzgyn goldaw tapan «Ösüş arkaly parahatçylyk», «Dialog — parahatçylygyň kepili» diýen ýörelgeler umumadamat jemgyýetini agzybirlige, jebislige, dost-doganlyga, ýüze çykýan meseleleri ylalaşyk ýoly bilen çözmäge çagyryýar. Diňe soňky birnäçe günün içinde bolup geçen halkara derejeli wakalara seljerme bereninde-de, Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe milli diplomatiýamyznyň baş maksatlarynyň halkara derejede ykrar edilýändigine şaýat bolýarsyň.

Gündogar bagşysyn diňle, Günbatar!

Türkmen Bitaraplygy öz gerimini, çägin barha giňeldýär.

Döwlet baýdagymyz Birleşen Milletler Guramasynyň belent binasynyň önünde dünýä ýurtlarynyň baýdaklary bilen bilelikde

parlaýar. Türkmenistanyň dünýäde iň iri, uly halkara guramanyň belent münberinde zygiderli öňe sürýän başlangyçlaryny Ýer togalagy, bütin dünýä halklary diňleýär. Şu hakda pikir edeninde, söýgüli şahyrymyz Kerim Gurbannepesowyň geçen asyryň ortalarynda arzuwlap ýazan «Gündogar bagşysyn diňle, Günbatar!» diýen dürdäne setirleriniň hasyl bolandygyna buýsanjyň artýar.

Mälim bolsy ýaly, şu ýylyň 13-nji sentýabrynda Nýu-Ýork şäherinde Birleşen Milletler Guramasynyň Baş Assambleýasynyň 77-nji sessiýasy öz işine başlady. Türkmenistanyň BMG-niň Baş Assambleýasynyň şu gezekki sessiýasynyň wise-başlyklygyna hem biragyzdan saýlanandygyny bellemek gerek. Türkmenistan üçin bu täze syýasy möwsüm möhüm senä — ýurdumyzyň Birleşen Milletler Guramasyna agzalygynyň 30 ýyllygyna gabat gelýär.

Durnukly ösüş maksatlaryna ýetmekde möhüm esas bolup hyzmat edýän bu ýokary derejeli duşuşyk Türkmenistanyň nobatdaky syýasy möwsümde ileri tutýan garaýyşlaryny halkara jemgyýetçiligine ýetirmek we olary durmuşa geçirmek babatda ähmiýetli forumdyr. Ählumumy parahatçylygy we howpsuzlygy, üstaşyr ulag geçelgeleriniň ulgamy, energetika, ekologiýa, azyk howpsuzlygy, lukmançylyk diplomatiýasy, Durnukly ösüş maksatlary boýunça täze başlangyçlary öňe sürmek, ozalky teklipleri ilerletmek ýaly meseleler nobatdaky mejlisde Türkmenistan tarapyndan halkara jemgyýetçiligine ýetiriler.

Daşary işler ministrliginiň habar berşi ýaly, şu gezekki halkara forumda BMG-niň Baş Assambleýasy tarapyndan 2022-nji ýylyň 28-nji iýulynda kabul edilen «Merkezi Aziýa — parahatçylyk, ynanyşmak we hyzmatdaşlyk zolagy» atly Kararnamanyň ähmiýetini bellemek bilen, onuň düzgünnamalaryna esaslanyp,

Türkmenistan BMG-niň Baş Assambleýasynyň garamagyna 2025-nji ýyly «Parahatçylyk we ynanyşmak ýyly» diýip yglan etmek baradaky teklibi hödürleýär. Şeýle-de 2022-nji ýylyň dekabry aýynda BMG-niň Merkezi Aziýa üçin önüni alyş diplomatiýasy boýunça Sebitt merkeziniň döredilmeginiň 15 ýyllygynyň belenilýändigini nazara almak bilen, Merkezi Aziýany parahatçylygyň, ynanyşmagyň we hyzmatdaşlygyň zolagy diýip yglan etmek bilen bagly wakany beýan etmegi, halkara gatnaşyklarda ynanyşmak dialogynyň filosofiýasyny ilerletmek bilen, BMG-niň Baş Assambleýasynyň «Dialog — parahatçylygynyň kepili» atly Kararnamasynyň taslamasy-

Döwrüň möhüm wakalary

burg şäherinde geçirilen resmi däl sammitine gatnaşanda-da, 11-nji oktýabrda Söwda-senagat edarasyna geçirilen «Dizaýn — 2022» atly Aşgabat forumynda we «Araçaksız dizaýn» atly halkara sergide-de, 12 — 14-nji oktýabrda Lebap welaýatynyň Türkmenabat şäherinde «Senetçilik we amaly-haşam sungaty dünýä halklarynyň mirasynda» atly halkara festiwalynyň mazmunynda-da öz kämil beýany tapdy.

14-nji oktýabrda bolsa hormatly Prezidentimiz döwlet sapary bilen Gazagystan Respublikasyna gitdi. Bu dostlukly döwlete iň ýokary döwlet wezipesinde ilkinji sapary amala aşyran döwlet Baştutanymyz möhüm duşuşyklaryň ikisine — GDA-nyň döwlet Baştutanlarynyň Geňşiniň mejlisine we ilkinji gezek «Merkezi Aziýa — Russiýa» düzüminde geçirilen sammite gatnaşdy.

«Bitarap Türkmenistanyň daşary syýasat ugrunyň 2022 — 2028-nji ýyllar üçin Konsepsiýasyny» durmuşa geçirmek maksady bilen, Garaşsyz, Bitarap Türkmenistan gyzyklanma bildirýän daşary ýurtly hyzmatdaşlaryň ählisi bilen deňhukukly, doly möçberli gatnaşyklary ösdürmäge gönükdirilen döredijilikli daşary syýasat ýörelgesine ygrarlydygyny iş ýüzünde tassyklaýar.

«Dünýämiz asuda bolsun!» diýen dilegi dilinde hüwdülöp gezýän halkymyzyň parahatçylyk, ynsanperwerlik, adalatlylyk ýaly beýik taglymatlaryndan gözbaşly parasatly syýasaty durmuşa ornaşdyrýan Arkadagly Serdarymyza aýdýan ýagşy niýet-arzuwlary tüýs ýürekden döwür çykýar.

Atamyrat ÝAZWELIÝEW,
Halkara žurnalistikasy
fakultetiniň I ýyl talyby.

Türkmenistanyň dünýäde iň iri, uly halkara guramanyň belent münberinde zygiderli öňe sürýän başlangyçlaryny Ýer togalagy, bütin dünýä halklary diňleýär.

ny işläp taýýarlamagyň başyny başlamagy göz önünde tutýar.

Jemläp aýdanynda, Türkmenistanyň BMG-niň Baş Assambleýasynyň 77-nji mejlisindäki ileri tutýan garaýyşlaryna, öňe sürýän halkara başlangyçlaryna we tekliplerine bir makalanyň çäginde seljerme bermek mümkin däl. Munuň özi türkmen diplomatiýasynyň halkara derejedäki abraýynyň barha artýandygyna şaýatlyk edýär.

Dost bolana dogan bol!

Dost bolana dogan bolmak ýörelgesi halkymyza ömrüň sogaby hasaplanylýar. Bu hakykat şu ýylyň 7-nji oktýabrynda hormatly Prezidentimiziň Garaşsyz Döwletleriň Arkalaşygynyň döwlet Baştutanlarynyň Sankt-Peter-

Yurdumyz hemişelik Bitaraplyk ýörelgesine esaslanýan daşary syýasatyny üstünlikli durmuşa geçirmek ugrunda daşary ýurtlar we halkara guramalar bilen ikitaraplaýyn hem-de köptaraplaýyn görnüşde netijeli gatnaşyklary alyp barýar. Bu günki gün wajyp meseleleri, çözümleri işläp taýýarlamakda sebitiň we dünýäniň belent münberlerinde, ilkinji nobatda, Türkmenistanyň sesi ýaňlanýar. Şol bir wagtyň özünde, yurdumyz döwletleriň arasynda parahatçylygy, howpsuzlygy, durnuklylygy, şeýle-de oňyn hyzmatdaşlygy ösdürmekde beýik başlangyçlary teklipl etmek bilen bir hatarda, bu babatda ägirt ulý işleri durmuşa geçirýär.

Mälim bolşy ýaly, 14-15-nji oktýabrda hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow doganlyk Gazagystana ilkinji döwlet saparyny amala aşyrdy. Onuň çäklerinde hormatly Prezidentimiz GDA-nyň döwlet Baştutanlarynyň Geňeşiniň nobatdaky mejlisine hem-de «Merkezi Aziýa — Russiýa» sammitine gatnaşdy. Şeýle-de gazak kärdeşi bilen ikitaraplaýyn duşuşyk geçirdi.

Ikitaraplaýyn we köptaraplaýyn gepleşikler

Döwlet saparynyň ilkinji gününde hormatly Prezidentimiz GDA-nyň döwlet Baştutanlarynyň Geňeşiniň Kongres merkezinde geçirilen nobatdaky mejlisine gatnaşdy. Türkmen-gazak gatnaşyklarynda täze sahypa bolup açylan ilkinji döwlet saparynda hormatly Prezidentimiz ýokary guramaçylykly geçirilen sammitde özüniň dürli ugurlara gönükdirilen teklipleri çykyş etdi. Has anygy, Arkadagly Serdarymyz döwletlerde ýagdaýy durnuksyzlaşdyrmaga synaglara garşy durmagy;

terrorçylyk, ekstremizm wehimlerinden, kiber we biologik howplardan goranmagyň kepillerini üpjün etmegi; jemgyýetçilik aňyna ýalan düşüňjeleriň we ahlak ýörelgeleriň emeli ornaşdyrylmagyna garşy göreşmegi; dünýädäki ýagdaýlaryň umumy çylşyrymlaşmagynyň bolup biläýjek ýaramaz täsirleriniň önüni almagy teklipl etdi. Şeýle hem geljek ýylda Merkezi Aziýanyň hem-de Russiýanyň halklarynyň medeniýet we sungat festiwalyny guramagyň hut hormatly Prezidentimiz tarapyndan teklipl edilmeği, yurdumyzyň ynsanperwer ulgamda netijeli gatnaşyklary ýola goýmakda ulý tagallalar edýändiginden habar berýär. Mejlisiň barşynda Garaşsyz Döwletleriň Arkalaşygyna agza ýurtlaryň Liderleri köptaraplaýyn söwda-ykdysady gatnaşyklary ösdürmek, ynsanperwer ulgamda hyzmatdaşlygy giňeltmek bilen bagly möhüm meseleler boýunça pikir alyşdylar.

Şol günün ikinji ýarymynda hormatly Prezidentimiz «Merkezi Aziýa — Russiýa» sammitine gatnaşdy. Dostlukly ýurtlaryň altsynnyň Liderleri sammitde Merkezi Aziýa ýurtlarynyň we Russiýanyň sebitiň hem-de dünýäniň esasy ugurlary — ynsyşykly, köpugurly hyzmatdaşlyk, söwda-ykdysady gatnaşyklary, durmuş, ynsanperwerlik wezipelerini

ASTANA DUŞUŞYGY: GELJEGI NAZARLAÝAN BEÝIK BAŞLANGYÇLAR

çözmegiň esasy şerti bolan parahatçylygy, durnuklylygy we howpsuzlygy üpjün etmek dogrusynda maslahatlaşdylar. Şeýle-de degişli resminamalary kabul etdiler.

«Akorda» köşgünde birek-birege düşünişmek hem-de özara ynanyşmak ýagdaýynda hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow bilen gazak kärdeşi Kasym-Žomart Tokaýewiň arasynda ikitaraplaýyn gepleşik geçirildi. Soňra gepleşikler iki ýurduň resmi wekiliýetleriniň gatnaşmagynda giňeldilen düzümde dowam etdi. Ýokary derejeli geçen türkmen-gazak gepleşikleriniň esasy halkara, sebit düzümleriniň çäklerinde özara hereketleri işjeňleşdirmek, Merkezi Aziýada parahatçylygy, howpsuzlygy, durnukly ösüşi üpjün etmek, döwletara gatnaşyklarda parahatçylyk we ynanyşmak medeniýetini pugtalandyrmak, owgan meselesinde tagallalary birleşdirmek, suw-energetika serişdelerini rejeli peýdalanmak, Aral meselesi boýunça bilelikdäki hyzmatdaşlyk, özara haryt dolanyşygynyň möçberini artdyrmak bilen bagly meseleler düzdi. Dostluk, birek-biregi hormatlamak hem-de ynanyşmak ýagdaýynda geçen ikitaraplaýyn gepleşikleriň dowamynda söwda, ykdysady, medeni, ynsanperwer ugurlarynda hyzmatdaşlygy ösdürmäge gönükdirilen resminamalaryň 14-si kabul edildi.

Sözün doly manysynda, hormatly

Prezidentimiziň ilkinji döwlet sapary syýasy, söwda-ykdysady, ulag-aragatnaşyk, medeni-ynsanperwer ulgamlarda özara gatnaşyklary, şeýle-de strategik häsiýetli türkmen-gazak hyzmatdaşlygyny has-da çuňlaşdyrmakda möhüm ädim boljakdygy ikuşsuzdyr.

Ylym-bilim

Taryhy saparyň dowamynda Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutunyň Strategik barlaglar boýunça Ylmy merkezi bilen Gazagystan Respublikasynyň Daşary işler ministrliginiň ýanyndaky Daşary syýasy gözlegler institutunyň arasynda hyzmatdaşlyk etmek hakynda Ylalaşyk we Döwletmämmet Azady adyndaky Türkmen milli dünýä dilleri instituty bilen Gazagystanyň Abylaý han adyndaky Halkara gatnaşyklary we dünýä dilleri gazak uniwersitetiniň arasynda hyzmatdaşlyk hakynda Şertnama gol çekildi. Bu gol çekilen resminamalar geljekde ylym-bilim ugurly türkmen-gazak hyzmatdaşlygynyň şertnama-hukuk binýadynyň üstüni ýetirer.

Milli ruhyýet

Hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow Astanadaky «Watan goragçylary» meýdançasynynda ýerleşýän ýadygärligiň etegine gül dessesini goýup, Gazagystanyň halk gahrymanlaryny hatyralady.

Gadymyýetden gözbaş alýan milli döp-dessurlar, ynsanperwerlik ýörelgeleri döwletara gatnaşyklarynda gitdigçe dabaralanýar. Muňa hormatly Prezidentimiziň Gazagystana amala aşyran ilkinji döwlet saparyny Astana şäheriniň Baş metjidine eden zyýaraty bilen jemlemeği hem aýdyň şaýatlyk edýär.

Jahantäç ÖWEZOWA,
Halkara žurnalistikasy
fakultetiniň I ýyl talyby.

Пополняется копилка побед института

5 сентября текущего года Государственным институтом русского языка им. А.С.Пушкина был объявлен Конкурс лучших проектов в области поддержки русского языка на пространстве СНГ. Цель конкурса — сбор и анализ лучших практик реализации мероприятий, направленных на развитие русского языка в странах СНГ.

Результаты состязания, проводившегося по четырем направлениям, как русский язык; российское образование и культура; историческая, культурная, научная, образовательная, экономическая взаимосвязь между странами, методика преподавания русского языка, были объявлены 12 октября на официальном сайте конкурса. По итогам конкурса проекты преподавателей Института международных отношений МИД Туркменистана Тыллы Бабаевой и Гулялек Чопановой, а также студента четвертого курса факультета международных отношений Сердара Рахымова одержали победу в числе других работ участников из стран СНГ.

К слову отметим, что 2023-й год в странах СНГ объявлен Годом русского языка, как языка межнационального общения. Эта инициатива прозвучала в Астане на саммите глав государств Содружества, прошедшем 14 октября. Она направлена на расширение взаимодействия в гуманитарной сфере, а также укрепление позиций языка Пушкина.

Ресул ГЫЛЫДЖОВ,
студент II курса факультета
международных экономических отношений
Института международных отношений
МИД Туркменистана.

New Steps to World Culture

Science, education and culture are spiritual bridge between nations. The contribution of the UNESCO to the development of these areas should be especially mentioned. The teaching staff of our institute and the UNESCO are an excellent school of practice in consolidating practical knowledge among future young professionals studying at the institute.

Recently, the UNESCO Club "Culture of Peace" was opened at our institute. As a member of the UNESCO Club, I attended the opening ceremony. The significance of this newly opened club is great for the knowledge of future international professionals and studying the work of this international organization. This club will raise awareness of students about the abilities of UNESCO carried out both in our country and abroad. Not only students, but also teachers of the institute were happy with the opening of the club. Ayna Baymuradova, head of the newly opened club, senior lecturer in the Department of Social Science of our institute, expresses her heartfelt pride as follows:

— The opening of the UNESCO Club "Culture of Peace" in our institute was one of the most proud events for all of us. The UNESCO Club intends to carry out several activities in the future. That is, in the future the club will hold conferences and various competitions promoting the activities of UNESCO. Many active students have joined the club today. I hope that the number of participants will increase in the future.

I want to assure you that as a member of the UNESCO Club "Culture of Peace" I will make a worthy contribution to the activities of the Club.

Aylar ATAÝJKOVA,
3rd year student of the Faculty of International Journalism
of the Institute of International Relations of the Ministry of Foreign Affairs of Turkmenistan.

Обозрение

ТУРКМЕНИСТАН

В МЕЖДУНАРОДНОМ МЕДИА ПРОСТРАНСТВЕ

Государственный визит Президента Туркменистана в Республику Казахстан в первой половине октября 2022 года стало ярким событием на региональной площадке, и тем самым нашло свое достойное отражение в информационном пространстве. Мы знакомим наших читателей с новостями казахстанских СМИ о данном визите.

В ходе визита состоялось расширенное заседание при участии делегаций Казахстана и Туркменистана, в рамках которого был рассмотрен ряд вопросов по некоторым стратегическим направлениям. Взаимовыгодное сотрудничество двух стран в транспортно-логистической сфере было освещено информагентством **KAZINFORM**, которое на своем официальном сайте разместило новость об усилении взаимодействия морских портов двух государств.

«Президент Казахстана Касым-Жомарт Токаев подчеркнул важность развития транспортно-логистической инфраструктуры Казахстана и Туркменистана.»

«Отдельно обсуждались вопросы углубления кооперации между морскими портами Актау, Курык, Туркменбаши. Это направление является важным для транспортно-логистического взаимодействия Казахстана и Туркменистана. Здесь большие возможности открывает строительство новой автомобильной дороги Туркменбаши – Карабугаз – граница Казахстана. Мы также констатировали необходимость создания благоприятных условий для деловых кругов и деятельности предприятий двух стран», – добавил Глава Республики Казахстан.»

Брифинг Президентов двух соседних республик также стал одним из значимых событий, состоявшихся в ходе визита Президента Туркменистана в Республику Казахстан, и нашел свое достойное место на страницах казахстанских информагентств. Например, официальный сайт Президента Республики Казахстан **AKORDA.KZ** разместил новость о проведении брифинга для представителей СМИ:

«По завершению переговоров в узком и расширенном форматах, Президент Казахстана Касым-Жомарт Токаев и Президент Туркменистана Сердар Бердымухамедов провели брифинг для представите-

лей средств массовой информации.

Президент Казахстана отметил, что в ходе переговоров с Сердаром Бердымухамедовым были достиг-

нуты важные для обеих сторон договоренности. Состоялся обмен мнениями по международной и региональной

новосткам дня. Принято совместное заявление. Подписан ряд важных соглашений.

Глава государства также сообщил, что были предметно рассмотрены перспективы взаимовыгодного партнерства в газовой, транспортно-транзитной, культурно-гуманитарной отраслях.»

Развитие взаимовыгодных отношений в торгово-промышленной сфере также не осталось в стороне от внимания казахстанских СМИ. В частности, новость о планах Казахстана нарастить торговлю с Туркменистаном была размещена на официальной странице новостного агентства **KAZINFORM**:

«Касым-Жомарт Токаев поделился планами по увеличению взаимной торговли с Туркменистаном.»

«Углублению нашего торгово-экономического партнерства будет способствовать реализация ком-

плексной программы по укреплению двустороннего сотрудничества до 2024 года. Наша цель – обеспечить в ближайшие годы рост

взаимной торговли до 500 млн долларов и в обозримом будущем мы сможем выйти и на миллиардный рубеж», – сказал Касым-Жомарт Токаев на брифинге после расширенного заседания с участием делегации из Туркменистана.»

Освещение таких важных событий и новостей, происходящих в нашей стране, является еще одним ярким свидетельством высокого уровня заинтересованности авторитетных международных агентств общественно-политической жизнью нашего государства.

В первой половине октября 2022 года мировые новости и события, касающиеся таких значимых сфер жизнедеятельности человека, как инновационные технологии, экология, экономика, археология, астрономия, нашли своё достойное отражение в мировом информационном пространстве.

Компьютер Стива Джобса выставлен на аукцион

Выставление интересных лотов популярных личностей на всемирных аукционах также стало одним из важных событий, привлекающих внимание международных СМИ:

Компьютер серии Macintosh SE, принадлежавший сооснователю Apple Стиву Джобсу, выставят на аукцион Bonham's History of Science and Technology, который состоится 22 октября.

В описании лота говорится следующее: «Компьютер Macintosh SE, Купертино, Калифорния, Apple Computer, конец 1987 г., с внутренним жестким диском на 20 МБ, клавиатурой, мышью и дополнительным резервным жестким диском».

Компьютер, выставленный на торги, использовался Джобсом после того, как его уволили из Apple. Стоимость компьютера, которым когда-то владел Стив Джобс, оценивается в \$200-300 тыс.

Нобелевскую премию по литературе получила французженка Анни Эрно

Лауреатом Нобелевской премии по литературе стала французская писательница Анни Эрно, известная своими автобиографическими книгами. Она считалась одной из фавориток премии на протяжении многих лет.

В формулировке Академии говорится, что Анни Эрно получила награду за «мужество и клиническую точность, с которыми она раскрывает истоки, разрывы и коллективные ограничения личных воспоминаний».

В прошлом году экранизация книги Эрно «Событие» режиссером Одри Диван получила «Золотого льва» Венецианского фестиваля.

Archaeologists Found Poseidon's Temple Trough Ancient Historian Strabo

The archaeological field of human activity, as well as recent events related to this area, have caused a high interest of foreign news agencies. In particular, the discovery of the ancient temple of Poseidon in Greece has become a highlight of recent days:

Archaeologists believe they found Poseidon's Temple, while excavating in Southern Greece. Strabo's Geographica holds the information about Poseidon's Temple. In Geographica, Strabo describes the sanctuary as a critical center of religious and ethnic identity for the neighboring states.

Poseidon's Temple location stands on the acropolis of the ancient city of Samikon. The city is also known as Samicum. Strabo mentioned the sanctuary somewhere during the Greek Archaic period of 700 to 480 B.C.E. Strabo in his work speaks about Poseidon's Temple as a very important critical center for that period.

4 ÝAŞ DIPLOMATYŇ SESI

« ŞU SAHYPA TÜRKMEN-GAZAK DOSTLUGYNA BAGYŞLANÝAR »

Patyşa we ädikçi

(gazak halk ertekisi)

Günleriň birinde uly ýurduň patyşasy öz buýrukларыny raýatларыnyň nähili ýerine ýetirýändigini barlap görmek pikirine gelyär. Ol halkyna gijelerine hiç bir iş bilen meşgullanmazlygy we ot ýakmazlygy buýurýar. Perman yglan edilenden soň, patyşa dilegçi eşiginde şähre tarap ýola düşýär. Garaňky köçe bilen yöräp baryarka, syrgynyň boýundaky öýleriň birinde ýşyk görýär-de, sadaka soramak bahanasy bilen şol öýüň gapysyny kakýar. Bu ýerde ädik ussasy ýaşayan eken. Ol gijäniň bir çene barandygyna garamazdan, aýagaldygyna işläp oturan eken. Gelen dilegçini öýüne salyp, oňa garbanar ýaly azyk berýär. Berlen azykdan garbanyp oturan dilegçi sypatynda ky patyşa ädikçiniň öz buýrugyny näme üçin ýerine ýetirmändigini bilmek işläp, osmakladyp gürrüne başlaýar.

– Patyşamyz gijelerine işlemezligi, ot ýakmazlygy buýurdy, şeýle-de bolsa näme üçin bu çaka çenli işleýärsiňiz?

– Beýle emir çykaran patyşa akmakdyr – diýip, ädikçi rahatlyk bilen jogap berýär. – Özüňiz pikir edip görüň, men bir garyp bende. Her günki edýän işimden bary-yogy dört teňňe peýda görýärim, dört teňňe hem harçlaýaryn – diýip, ädikçi sözünüň üstünü ýetirýär.

Patyşa hiç zat diýmän çykyp gaýdyar. Köşgüne dolanyp gelenden soň, wezirlerini ýanyna çagyryp:

– Sizi adaty adamlardan has akylly görüp, öz ýanyma aldym, eşret-sapada ýaşatdym. Indi bolsa soraglaryma jogap bermeli wagtyňyz geldi. Eger men öz kárimden her gün dört teňňe peýda we şonça teňňe-de zyýan görýän bolsam, meniň näçeräk baýlygym bolardy. Siz bu soraga üç günüň içinde jogap berip bilmeseniň ýa-da jogap berjek adam tapmasaňyz, başyňyz ölümlü, malyňyz talaňly bolar – diýip, gahar-gazaba münýär.

Aradan wagt geçýär, wezirler bu soraga degerli jogap tapmaýarlar. Olar patyşanyň gazabyndan özlerine çykalga gözlemäge başlaýarlar. Şol günleriň birinde wezirleriň ýanyna ädikçi gelip, özüni sylaglandyrsalar, sowalyň jogabyny bilýändigini aýdýar. Wezirler muňa monça bolup, onuň islegini şol pursadyň özünde berjaý edýärler. Patyşanyň huzuryna baran ädikçi özüniň gündelik durmuş endigine öwrülen bu meseläniň çözgüdini şeýle kesgitleýär:

– Tagsyr, men dört teňňe peýdany we zyýany şeýle alýaryn. Bir teňňäni şu günki karzuma, bir teňňäni öňki karzuma, ýene bir teňňäni aýap goýup, galan bir teňňäni bolsa özüm we maşgalam üçin harçlaýaryn.

Emma patyşa bu jogap bilen kanagatlanmaýar. Ädikçi orta atan jogabyny şeýle aýdyňlaşdyrýar:

– Oglum garran çagymda maňa ýagşy seretsin diýip, oňa geljegim üçin bir teňňe töleyärim. Meni çaga wagtym ekläp-saklan ata-eneme karzym üçin bir teňňe aýrýaryn. Bir teňňäni gara gün üçin aýap goýýaryn. Galan bir teňňäni şu günüme harç edýärim.

Patyşa ädikçiniň paýhaslydygyna gözi ýetip, beren jogaplaryndan hoşal bolup, soňlugy bilen ony özüne wezir belleýär.

Gazak dilinden terjime eden: Aýşirin DÖWLETOWA, Halkara žurnalistikasy fakultetiniň I ýyl talyby.

Gazagyztanyň ýokary okuw mekdepleri bilen tanyşlyk

1934-nji ýylyň 15-nji ýanwarynda açylan *Al-Faraby adyndaky gazak milli uniwersiteti* häzirki wagtda dünýäniň iň öňdebaryjy ýokary okuw mekdepleriniň 200-liginiň sanawyna girýär. Bu uniwersitet ýurtda iň köp daşary ýurtly talyplara bilim berýän ýokary okuw mekdebi hasaplanýar. Türkmenistanly talyplaryň hem 400-e golaýy bu ýerde bilim alýar. Uniwersitet häzirki wagtda dünýäniň 400-den gowrak halkara ýokary okuw mekdepleri bilen hyzmatdaşlyk edýär. Şolaryň arasynda biziň ýokary okuw mekdebimiziň hem bolmagy buýsandyryjdyr.

1996-njy ýylyň 23-nji maýynda *L.N. Gumilyow adyndaky Ýewraziýa milli uniwersitetiniň* düýbi tutulýar. Bu ýokary okuw mekdebi dünýäniň iň abraýly uniwersitetleriniň 500-liginiň sanawyna 357-nji orny eýeleýär. Şeýle hem bu ýokary okuw mekdebi «GDA-nyň iň gowy kompaniýasy» atly altyn medal, «Sokrat» adyndaky halkara baýrak ýaly birnäçe halkara derejedäki sylaglara mynasyp boldy.

Gazak-İnlis tehniki uniwersiteti 2001-nji ýylda döredilýär. Ýaş uniwersitetligine garamazdan, ol eýýäm dünýäniň iň öňdebaryjy ýokary okuw mekdepleriniň ilkinji münluginde girýär. Ýokary okuw mekdebi ilkinji döwlet-hususy uniwersitet bolmak bilen birlikde, bu ýerde sapaklaryň diňe inlis dilinde alnyp barylýandygy bilen tapawutlanýar. Häzirki wagtda ol dünýäniň 70-den gowrak uniwersiteti bilen hyzmatdaşlyk edýär.

Taýýarlan: Ajaýyp NOBATOWA, Halkara žurnalistikasy fakultetiniň II ýyl talyby.

Danalara uýsaň açylar gözüň...

Gazak halkynyň meşhur şahsyýetleriniň aýdan paýhasly jümlelerini size ýetirýäris

Danalaryň sözlerini bilýän adamyň özi hem pähim-paýhasly bolýar.

Abaý KUNANBAÝEW

Erkinlik we bilim milletiň gülläp ösmegi üçin zerurdyr.

Çokan WELIHANOW

Adamyň adamkärçiligi, milletiň iň ýokary gymmatlygy – diliniň şirinligi ýitirilmeli däl, has dogrusy, diliň gözelligi peselmeli däldir!

Gabiden MUSTAFIN

Ene dilini ýitiren adam halky tarapyndan döredilen ähli medeni mirasdan mahrum ediler.

Gabit MUSIREPOW

Bir milletiň dili şol milletiň janydyr, edil ýüregi urdurýan gan damarlary ýaly. Gan damarlary petiklenen bolsa, ýürek urmasyny bes etmezmi?!

Muhtar AUEZOW

Zehinler baradaky intellekt diňe gozgalan meseleleriň ähmiýeti ýitýänçä ýurduň ýadynda galýar.

Olzas SÜLEÝMENOW

Akylly adam Güne meňzeýär. Başgalaryň ýagtylygyna görüplik etmeýär.

Saýyn NAZARBEKULY

Seniň sungatyňdan we bilimiňden ne haýyr, eger olar asla ulanylmaýan bolsa.

Ahmet BAÝTURSÝNOW

Toplan:
Aýnur HUDAYBERGENOWA,
Halkara žurnalistikasy fakultetiniň I ýyl talyby.

Baş redaktor
Gurbansähet GURBANSÄHEDOW

Redaksion geňeşiň agzalary:
B. Ataýew, M. Berdinyýazow, W. Kadyrow,
R. Bäşimow, B. Saryýew, T. Gutlyýew,
B. Amansaryýew, B. Karayew, A. Jumagulyýew,
M. Gandymowa, A. Omarowa, M. Orazowa,
P. Çaryýew, O. Hemzäýew, T. Döwletowa,
J. Pürjähýewa, O. Amanmuhammedowa,
A. Nazarowa, T. Myratlyýew.

Baş redaktoryň orunbasary: M. Mätgurbanow
Jogapkär kätip: B. Garaýew
Jogapkär kätibiň orunbasary: A. Kaşanow
Kätip: A. Nobatowa
Bölüm müdiri: A. Ýazweliýew
Edebi işgärler: J. Öwezowa, A. Atajykowa
Fotohabarçylar: M. Narmedow, B. Ýazmyradow
Korrektorlar: G. Egirjähýewa, A. Döwletowa

Gazet elektron görnüşinde
HGI-niň www.iirmfa.edu.tm
internet saýtynda
hem-de iirmfa.nesil.edu.tm
sanly bilim portalynda
ýerleşdirilýär.

Email:
yashdiplomathgi@gmail.com